

POSTANOWIENIE

Dnia 18 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie X.Y.1 i X.Y.2 skazanych z art. 212 § 1 i 2 k.k.

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2023 r. w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych

na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 532 § 3 k.p.k

wniosku Prokuratora Generalnego w przedmiocie wstrzymania wykonania wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 24 maja 2023 r., IX Ka 391/23 utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie z 6 grudnia 2022 r., II K 702/21

na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario* w zw. z art. 95 pkt 2 u.SN

**nie uwzględnia wniosku i odmawia wstrzymania wykonania
orzeczenia zaskarżonego skargą nadzwyczajną.**

(K.B.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie z 6 grudnia 2022 r., II K 702/21 oskarżeni: X.Y.1 i X.Y.2 zostali uznani za winnych czynu polegającego na tym, że w dniu [...] w W. działając wspólnie i w porozumieniu za pomocą środków masowego komunikowania pomówili X.Y.3 o takie postępowanie i właściwości, które mogły narazić ją na utratę zaufania potrzebnego dla wykonywanego zawodu psychologa i terapeuty w ten sposób, że będąc prowadzącymi program publicystyczno-satyryczny „[...]” emitowany przez stację [...] zarzucili X.Y.3 wykorzystywanie posiadanej - z racji wykonywanego

zawodu psychologa i psychoterapeuty - wiedzy specjalistycznej z zakresu psychologii do manipulowania procesem decyzyjnym osób uczestniczących w protestach obywatelskich, poprzez sugerowanie „*wykorzystywania własnych umiejętności – tutaj de facto quasi lekarskich – do manipulowania psychiką ludzką*”, „*przyrowadzania ich na te rozmaite eventy*”, „*robienia im fachowo prania mózgu*”, tj. czynu z art. 212 § 1 k.k. w zw. z art. 212 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie za ww. czyn skazał X.Y.1 i X.Y.2 i wymierzył im kary grzywny w wysokości po 200 (dwieście) stawek dziennych ustalając wysokość poszczególnej stawki dziennej na kwotę 50 (pięćdziesiąt) złotych.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonej i obrońcę oskarżonego, Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z 24 maja 2023 r., IX Ka 391/23 utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Od rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji skargę nadzwyczajną wywiódł Prokurator Generalny podnosząc zarzuty naruszenia: zasad, wolności i praw człowieka i obywatela określonych w artykułach: 45 ust. 1, art. 14 oraz art. 54 ust. 1 Konstytucji RP oraz oczywistą sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Nadto, Prokurator Generalny w skardze nadzwyczajnej zawarł wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek Prokuratora Generalnego nie zasługiwał na uwzględnienie.

Sąd Najwyższy odnosząc się na wstępie do kwestii proceduralnych wskazuje, że zgodnie z art. 95 pkt 2 u.SN w zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy do skargi nadzwyczajnej, w tym postępowania w sprawie tej skargi, stosuje się w zakresie spraw karnych – przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, dotyczące kasacji.

W przypadku wniesienia kasacji ustawodawca w art. 532 § 1 k.p.k. przyznał Sądowi Najwyższemu kompetencję do wstrzymania wykonania orzeczenia zaskarżonego tym środkiem, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy

od ewentualnego rozstrzygnięcia kasacji. Przywołana powyżej regulacja procesowa nie formułuje natomiast przesłanek, od których uzależnione jest wstrzymanie wykonalności zaskarżonego kasacją orzeczenia przez Sąd Najwyższy.

Jednocześnie mając na uwadze wynikającą z art. 9 k.k.w. zasadę niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, stwierdzić należy, iż możliwość skorzystania przez Sąd Najwyższy z uprawnienia, o którym mowa w art. 532 § 1 k.p.k. odnosi się do okoliczności o charakterze absolutnie ekstraordynaryjnym.

W zakresie możliwości wstrzymania wykonalności prawomocnego orzeczenia Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela pogląd utrwalony w orzecznictwie, w świetle którego: „wstrzymanie wykonalności prawomocnego orzeczenia ze względu na swoją wyjątkowość powinno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonanie kary przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby dla skazanego zbyt poważne i w zasadzie nieodwracalne następstwa” (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 23 maja 2022 r., V KK 130/22; 22 stycznia 2020 r., III KK 5/20 oraz 18 listopada 2003 r., IV KK 347/03). Egzemplifikacją tego stanu rzeczy jest w szczególności sytuacja, gdy pobieżna analiza kasacji nakazuje przewidywać ewentualność jej przyszłego uwzględnienia. Sąd Najwyższy nadto zauważa, iż nadzwyczajny charakter kasacji i związane z nim skutki procesowe zastosowania instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k., prowadzą do wniosku, że wstrzymanie wykonania orzeczenia może nastąpić, kiedy ewentualność uwzględnienia kasacji jawi się jako wysoce prawdopodobna.

Tymczasem treść zarzutów skargi nadzwyczajnej Prokuratora Generalnego nie wzbudza przekonania o oczywistej zasadności tego środka zaskarżenia. Co więcej, uzasadnienie wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia zawartego w skardze nadzwyczajnej jest po pierwsze lakoniczne, po wtóre cechuje je duży stopień abstrakcyjności. Należy bowiem podkreślić, że Prokurator Generalny nie tylko nie uzasadnił należycie tego wniosku, ale nawet nie podał okoliczności, które mogłyby wskazywać, że uiszczenie przez skazanych grzywien w wymiarze 200 stawek dziennych po 50 zł każda byłoby dla nich uszczerbkiem majątkowym wywołującym ponadprzeciętną dolegliwość.

Z całą stanowczością Sąd Najwyższy zaznacza, że nie przesądza w żadnej mierze o końcowej ocenie zasadności wniesionej skargi nadzwyczajnej, jednak jej lektura nie prowadzi *prima facie* do wniosku o oczywistej zasadności, pozwalającej na wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.B.)

(P.F.)